

**SVEUČILIŠTE U SPLITU
FILOZOFSKI FAKULTET**

Odsjek za sociologiju
Predmet: *Sociološke metode*
Akademska god. 2005/06.

Studentica: Ivana Brstilo

**« SOCIOLOŠKE METODE U EMPIRIJSKIM ISTRAŽIVANJIMA »
(metodološki esej)**

*recenzentice: prof.dr. Anči Leburić (Filozofski fakultet u Splitu)
asist. Zorana Šuljug (Filozofski fakultet u Splitu)*

Esej je recenziran 10.09.2006. i prema Odluci Povjerenstva za izdavačku djelatnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, donesenoj dana 21. studenoga 2006., postavljeno na www.ffst.hr (službenoj WEB stranici Filozofskog fakulteta u Splitu)

Sociologija kao znanost o društvu teži postizanju što većeg stupnja objektivnosti, preciznosti, nedvosmislenosti, logičkog uporišta tj. objektivne znanstvene istine.

Njene metode i zaključci, ali i hipoteze, varijable i indikatori trebaju biti provjerljivi; komunikabilni; dostupni za validaciju i usporedbu.

Da bi znanost općenito postigli što značajniju razinu istine i teorije u znanstvenom smislu nužno je da ima razvijene metode.

Kvalitativne i kvantitativne metode poznate su i prisutne kod raznolikih disciplina i ovisno o problemu, cilju i temi koja se istražuje bira se najoptimalniji metodološki pristup.

Isključivost nije poželjna u znanostima pa kako se sugerira otvorenost prema novim idejama tako se u modernim istraživanjima sve više koristi kombinacija ideja što uključuje kvalitativno-kvantitativni «koktel» kako bi se problem razradio sa svih aspekata svoje egzistencije. Metode u empirijskim istraživanjima su od velike važnosti jer je zaključak istraživačkog procesa moguć jedino uz primjenu valjanih metoda.

Stoga je od esencijalne važnosti poznavati svaku metodu: njene prednosti i nedostatke kako bi se negativnosti prevladale u svrhu što kvalitetnijeg istraživanja.

Metodologija je ključ razumijevanja sociološke metode.

Pri tome je bitno imati u planu/vidu svako istraživanje i odabranu metodu potkrijepit teorijom. Teorija je zasnovana na spoznajama o predmetu istraživanja, stavovima i razmišljanjima iz metodologije.

Metode ne označavaju samo vi pristup i njegove poblize odrednice već su zbir pristupa i djelovanja iz drugih znanosti i disciplina. Da bi se određena metoda doprinijela u rješenju željenog istraživačkog problema treba sadržavati *psihološke* elemente (kako pristupit ispitaniku; navesti ga na odgovor; saznati što više podataka), *epistemološke* (voditi računa o stručnosti populacije koja čini uzorak) *društvene* (nadvladati jaz između stvarne i subjektivne sfere) terminološke (imati u vidu da *jezične* konstrukcijske jedinice budu jednako razumljive svima) i sl.

Empirijska istraživanja nisu jednoznačna odrednica i odnose se na spektar aktivnosti počevši od problema, teme i cilja, preko primjene pristupa i metode, do obrade i zaključka.

Primjena same metode ne smije biti poistovjećena s istraživanjem jer povećava vjerojatnost pogreške, već se shvaća kao faza unutar složenog istraživačkog procesa.

Ne smije se zaobići ni temeljito proučavanje literature, svih dostupnih izvora informacija, konzultacije s kolegama iz srodnih ali i ostalih struka, te naposljetku konkretne primjene metode. Posebne sociologije ne prakticiraju samo jednu metodu pa se kombinira anketa, upitnik, intervju (formalni i neformalni), case-study ,promatranje (bez i sa sudjelovanjem) jer svaka metoda koliko god samostalno i isključivo djelovala uključuje elemente ostalih metoda.

Kvalitativne metode koriste kvantitativne izraze (veće od, manje od...), a kroz *large scale surveys* i *open-ended questions* kvalitativna objašnjenja poprimaju kvantitativne dijelove.

Uz nezaobilaznu kritičnost, dosljednost i temeljitost odabirom određene metode oblikujemo sadržaj i kvalitetu empirijskog istraživačkog procesa, razinu istraživanja; tipologiju, klasifikaciju i sistematizaciju. Sinteza osjetilnog istraživanja uz teorijsku podlogu postiže stupanja objektivne realnosti i znanstveno istraživanje se odražava i poprima svoj cjeloviti oblik u empiriji.

